

Bevarandeplan för Natura 2000-området

Lögarbäcken



Omslagsfoto: Per Folkesson



LÄNSSTYRELSEN
Södermanlands län



Natura 2000

Natura 2000 är ett ekologiskt nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Utpekande av Natura 2000- områden bygger på krav som finns i EUs fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv. Syftet är att hejda utrotning av vilda djur och växter och att hindra att deras livsmiljöer förstörs. Alla medlemsländer ska peka ut områden dels för fåglar som anges i EUs fågeldirektiv, dels för naturtyper och arter som anges i art- och habitatdirektivet. Genom utpekandet åtar sig länderna att de utpekade värdena i områdena ska bevaras långsiktigt. Natura 2000-nätverket är en av hörnstenarna i EUs arbete för att bevara biologisk mångfald. I fågeldirektivet och habitatdirektivet listas 170 naturtyper och sammanlagt cirka 900 växt- och djurarter som särskilt värdefulla. 90 av naturtyperna och drygt 100 av djur- och växtarterna i habitatdirektivets bilaga 1 och 2 finns i Sverige. Därtill häckar regelbundet cirka 60 av fågeldirektivets fåglar i vårt land.

Bevarandeplaner

För varje Natura 2000- område ska Länsstyrelsen ta fram en beskrivning. Detta ska göras i särskilda bevarandeplaner eller i en skötselplan om området även är naturreservat. I planen ska det finnas en beskrivning av området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturtyper och arter som ska bevaras och bidra till gynnsam bevarandestatus. Hot mot Natura 2000-områdets arter och naturtyper, och behov av bevarandeåtgärder, t ex skydd eller skötsel, ska beskrivas. Informationen ska underlätta förvaltningen av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken.

Bevarandeplanen ska fastställas av Länsstyrelsen, som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Bevarandeplanen ska revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar för området ändras. Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument. För formell reglering av skydd eller skötsel kan andra beslut behövas, t ex skyddsbeslut för naturreservat. Föreskrifter enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som gäller inom Natura 2000.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen. Mer information finns hos Länsstyrelsen, läs på webben eller kontakta en handläggare.

Kartor

Information om naturtypers utbredning och arter i ett enskilt område går att hitta med hjälp av kartverktyget Skyddad natur. Det kan nås på Naturvårdsverkets hemsida genom att söka på

”kartverket skyddad natur”. I kartverket söker du upp aktuellt område och klickar på namnet för mer information (se bilaga för användarhandledning).

Det finns även möjlighet att ladda ner naturtypskartan som shp-fil. Det görs på Miljödataportalen.

För mer information om Natura 2000:

Länsstyrelsens hemsida: www.lansstyrelsen.se/sodermanland eller telefon 010-22 340 00

Naturvårdsverkets hemsida: <http://skyddadnatur.naturvardsverket.se/>

Miljödataportalen: <http://mdp.vic-metria.nu/miljodataportalen/>



Bevarandeplan för Natura 2000-området SE0220362 Lögärbäcken

Kommun: Katrineholm

Områdets totala areal: 2,2 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen:

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2017-12-19

Markägarförhållanden: Privat

Regeringsbeslut, historik:

SPA: Nej, pSCI: 2000-07-01, SCI: 2005-01-01, SAC: 2011-03-01, regeringsbeslut
M2010/4648/Nm

Naturtyper och arter som ska bevaras i området:

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

9020 - Nordlig ädellövskog

1386 - Grön sköldmossa, *Buxbaumia viridis*

Bevarandesyfte

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs fågeldirektiv eller art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området.

Prioriterade bevarandevärden: Det övergripande syftet med Natura 2000-området Lögärbäcken är att bevara den lövdominerande skogen med dess artrika vårflora.

Motivering: En ädellövskog med en mycket rik markflora. Träskiktet består till största av ek, alm och lönn. Här finns för Sörmland ovanliga växter som ramslök, storrams, skogsstarr och brunstarr.

Prioriterade åtgärder: Rövning av inväxande gran vid behov.

Beskrivning av området

Lögärbäcken är ett ädellövskogsområde bestående av i huvudsak lind, ask, alm och lönn i olika

åldrar och med bitvis stort inslag av relativt ung gran. I buskskiktet märks tibast, olvon, hägg, hassel, skogstry, krusbär, måbär och framförallt unga plantor av ask, alm och lind. Död ved förekommer med några enstaka grova lågor och rikligt i klena dimensioner. Områdets östra del är ganska blockrik och sluttar brant ner mot Storsjön. Örtfloran är rik och i den kalkrika mulljorden trivs arter som hässleklocka, storrams, skogsvicker, underviol, trolldruva, hässlebrodd, lundgröe, brudborste, stinksyska, flenört, björnloka, harsyra, blåsippa, skogssallat, ormbär, vätteros (vissa år i många hundra exemplar), vårärt och lungört. Här växer även rikligt med glesa tuvor av den i länet sällsynta skogsstarren. Vid badplatsen växer det trubbnate, höstlänke och kransalger.

Området är klassat i högsta klass i ädellövskogsinventeringen, i länets naturvårdsprogram och är ett riksintresse för naturvård. Området är även en nyckelbiotop. En grävd, bitvis stensatt bäck rinner genom området, det växer gran och al utmed åravinen. En del av Storsjöbadets parkering ingår i området liksom grusvägen till parkeringen och en mindre väg till badplatsen.

Vad kan påverka negativt

Se under naturtyper och arter.

Bevarandeåtgärder

Förutom vad som i övrigt gäller enligt miljöbalken och annan miljölagstiftning krävs tillstånd för att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Tillstånd krävs inte för verksamheter och åtgärder som direkt hänger samman med eller är nödvändiga för skötseln och förvaltningen av det berörda området (7 kap 28 a § miljöbalken).

Skydd

Frivillig avsättning från markägaren.

Skötsel

Vid behov röjning av inväxande gran som har negativ inverkan på värden i ädellövskogen.

Uppföljning av naturtyper och arter

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000 - naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:**9020 - Nordlig ädellövskog**

Areal: 2,2 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Lögarbäcken är ett ädellövskogsområde bestående av i huvudsak lind, ask, alm och lönn i olika åldrar och med bitvis stort inslag av relativt ung gran. I buskskiktet märks tibast, olvon, hägg, hassel, skogstry, krusbär, måbär och framförallt unga plantor av ask, alm och lind. Död ved förekommer med några enstaka grova lågor och rikligt i klena dimensioner. Områdets östra del är ganska blockrik och sluttar brant ner mot Storsjön. Örtfloran är rik och i den kalkrika mulljorden trivs arter som hässleklocka, storrans, skogsvicker, underviol, trolldruva, hässlebrodd, lundgröe, brudborste, stinksyska, flenört, björnloka, harsyra, blåsippa, skogssallat, ornbär, vätteros (vissa år i många hundra exemplar), vårärt och lungört. Här växer även rikligt med glesa tuvor av den i länet sällsynta skogsstarren. Vid badplatsen, som ligger precis utanför Natura 2000-området, växer det trubbnate, höstlånke och kransalger.

Bevarandemål

Lövskogen är olikåldrad och skiktad med ett rikligt inslag av gamla träd, döda träd och död ved. I lövskogen finns rikligt med lind, ask, alm, ek och lönn. Gamla värdefulla lövträd hotas inte av inväxande gran eller främmande trädslag. Arter som blåsippa, vårärt, hässelklocka, underviol, trolldruva, lungört och vätteros ska förekomma i hela området. Storrans, ramslök, brunstarr och skogsstarr ska förekomma. Arealen lövskog ska vara minst 2,2 ha.

Negativ påverkan

- Svag föryngring av ädla lövträd, särskilt ek.
- Alla former av produktionsinriktat skogsbruk, t.ex. avverkningar, främst kalavverkningar, både i och i anslutning till objektet, men även transporter, markberedning, dikning, skogsplantering och buskröjning som görs i icke naturvårdande syfte.
- Åtgärder inom eller utanför objektet som avsevärt kan påverka hydrologin
- Borttagande av död ved.
- Invandring av gran och främmande trädslag.
- Luftföroreningar, vilka kan utarma lav- och svampfloran på grövre träd.
- Körning med skogsmaskiner eller andra tunga fordon eller redskap som kan skada markstrukturen och ge negativa effekter på områdets hydrologi.
- Deponering av jord, sand, avfall, bråte etc.
- Transporter och markslitage genom ökat besöksstryck.
- Exploatering av bebyggelse, väg eller annan verksamhet.

Bevarandetillstånd

Gynnsamt bevarandetillstånd.

1386 - Grön sköldmossa, *Buxbaumia viridis*

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Arten har hittats i området. Grön sköldmossa föredrar ganska kraftigt nedbrutna granlångor som substrat. Naturtypen i området är enbart nordlig ädellövskog och kommer i framtiden inte att frambringa granlångor för att säkerställa artens framtida existens i området.

Bevarandemål

Förekomsten är klassad som kategori D och inget bevarandemål finns för arten inom Lögarbäckens Natura 2000-område.

Bevarandetillstånd

Ej gynnsamt bevarandetillstånd.

Dokumentation

Exempel på arter i området:

Kärlväxter:

Hässleklocka

Storrams

Skogsvicker

Underviol

Trolldruva

Hässlebrodd

Lundgröe

Brudborste

Stinksyska

Flenört

Björnloka

Harsyra

Blåsippa

Skogssallat

Ornbär

Vättersos

Vårärt

Lungört

Trubbnate

Höstlånke

Kransalger

Inventeringar i området:

Nyckelbiotopinventering, SVS, 1996

Ädellövskog inventering, 1985

Referenser

Art- och naturtypsvisa vägledning, Naturvårdsverkets hemsida, 2003.

Sörmlands flora, Botaniska sällskapet i Stockholm, 2001.

Sörmlands natur, Länsstyrelsen, 1991.

Riksintresse för naturvård, området: Hålvetten-Näsnaren id nr: NRO 04 015



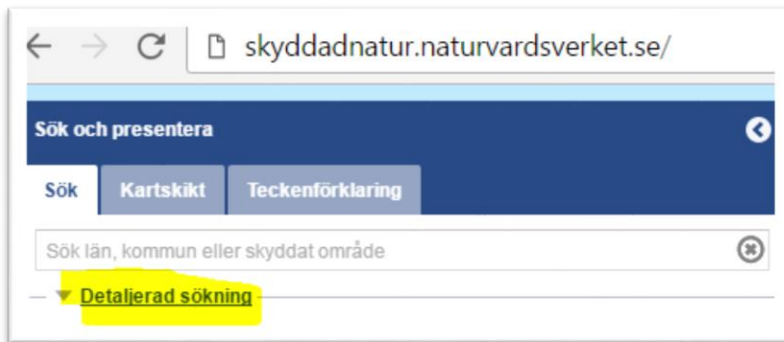
Länstyrelsen Södermanland © Lantmäteriet Geodatasamverkan

Karttjänst Skyddad natur

<http://skyddadnatur.naturvardsverket.se/>

För att få en bild av var i respektive Natura 2000-område naturtyperna finns kan Naturvårdsverkets karttjänst Skyddad natur användas.

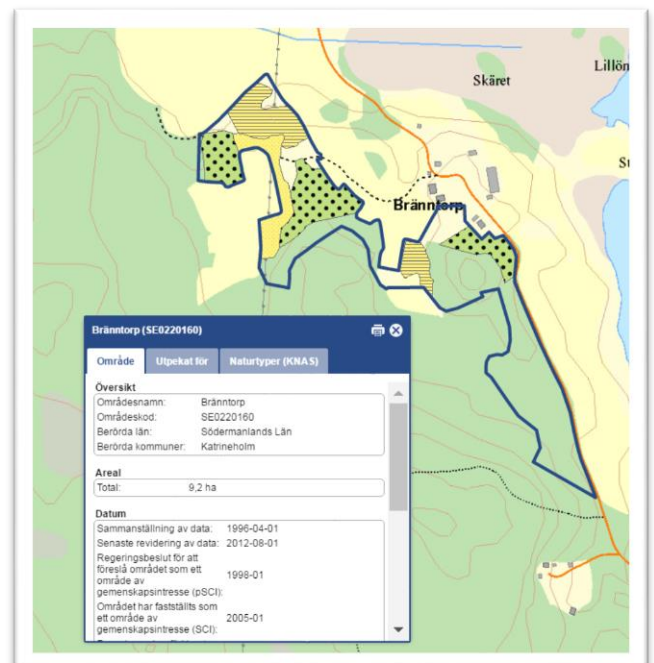
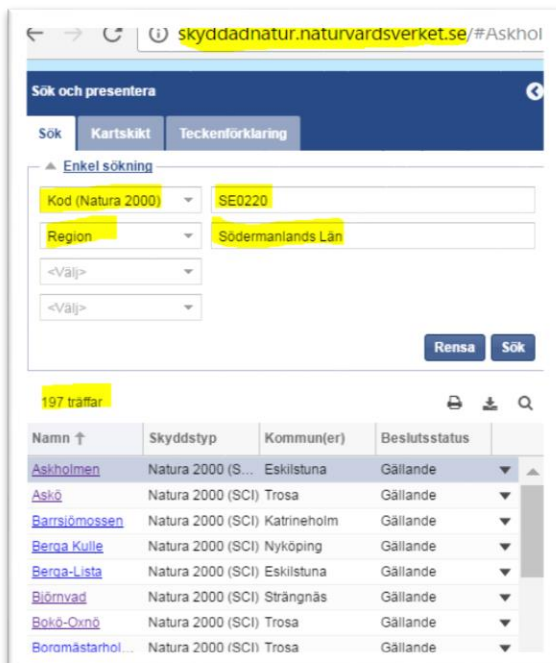
Välj "Detaljerad sökning"



Välj alternativ *Kod (Natura 2000)* skriv in SE0220

Välj *Region* och sök fram Södermanlands län

Sök, det ska bli 197 träffar. När man klickar på ett av namnen i listan kommer man dit i kartan.



För att se Naturtyper för områdena i kartan gå in på fliken "Kartskikt".

Avmarkera allt i *Naturvårdsregistret*. Det är endast *Naturtypskarteringar* > *Natura naturtypskartan (NNK)* > *Naturtyper (ytor)* som ska vara markerade. Klicka sedan i kartan på den naturtyp du vill veta mer om så kommer en informationsruta upp i fönstret.

